

892.8(09)

3 - 21

ივ. ჯაგახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

დარეჯან გარდაპაპი

უზრიული დაზალი და გაღმოცემები უზრიელ
პოეტთა შესახებ

სპეციალობა:
10. 01. 06 – მახლობელი აღმოსავლეთის ხალხთა ლიტერატურა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის
მოსაპოვებლად წარმოდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის

ავტორუფერატი

თბილისი
2003

ნაშრომი შესრულებულია იქ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტის აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის სემიტოლოგიის
კაოვლაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:
ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ნანა უზრუნველადე

ოფიციალური ოპონენტები:

1. გორგი შავულაშვილი,
ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი 10.01.06
2. მურმან ქუთელია,
ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი 10.01.06

დისერტაციის დაცვა შედგება 2004 წ. 17 იანვრის, 14thს

იქ. ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის
დარგის სადისერტაციო საბჭოს P- 10. 05. №4 სხდომაზე

მისამართი: 0128 თბილისი, ჭავჭავაძის პრ. №36.

დისერტაციის გაცნობა შედგება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
სამეცნიერო ბიბლიოთეკაში.

მისამართი: 0147 თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. №2.

ავტორულერატი დაიგზავნა 12.12.2003.

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი,
ფილოლოგის მეცნიერებათა კანდიდატი,
დოკტორი ქ. ქართული შემუშავებელი

რ. ციხითათრიშვილი

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

სადისერტაციო თემის ამჟალობა და კვლევის მთხოვანი და ამოცაები.
უზრიული დაზალი არაბულ პოეზიაში ერთ-ერთი ყველაზე საინტერესო ფერომენია.
ის თოთქმის თანამედროვე ეპოქამდე ინარჩუნებს მომხილელობას არაბულ
ცნობიერებაში. მან სეგავლენა იქნია სხვა აღმოსავლურ (განსაკუთრებით კი
საქართველო) და დასავლურ ლიტერატურებზე. სპეციული ისტორიული კონტექსტის
ნაშობი ამ პოეზიისა და პოეტთა ცხოვრების შესახებ გადმოცემების წყალისით
არაბული გრამბათა სამყაროს და უსრიული მიმართულების ლიტერატურის ამ
და ჩარჩოები გადალახა და უსრიული მომართულების ლიტერატურა
უზარვებება უფრო ფართო განზომილება შეიძინება როგორც ისლამურ სამეროში,
ისე მის გარეთ დღეს, როდესაც ასე ძატულობრივი კულტურათა და
ცივილიზაციათა დიალოგზე საუბარი, მის ერთ-ერთ სადგერმ საკითხად სწორედ
ამგვარი ლიტერატურული გავლენები და უნივერსალური ლიტერატურული
მოტივებიც შეიძლება ჩაითვალოს.

ნაშრომის სამთხვევაში სიახლე სამეცნიერო ლიტერატურაში არსებობს
გამოკვლევები ცალკეული უზრიებასა თუ ამ მიმართულების სხვადასხვა
პრობლემის შესახებ. წინამდებარე სადისერტაციო ნაშრომი პირველი ცდაა მთელი
უზრიული მიმართულების (პოეზიისა და უზრიელ პოეტ-მიჯნურთა შესახებ
გადმოცემების) კომპლექსური, მონოგრაფიული გამოკვლევისა. სადისერტაციო
ნაშრომი წარმოადგენს ამ მიმართულების შეფასებისა და მისი როლისა და
ადგილის განსასწავლის მცდელობას კლასიფიკაციი არაბული ლიტერატურის
ისტორიაში.

ნაშრომში პრატიკული მიზანები ჩატარებული კვლევის
შედეგები საყურადღებო უნდა იყოს არა მხოლოდ ამ კონკრეტული საკითხის –
უზრიული დაზალისა და უზრიებული პოეტ-მიჯნურთა ცხოვრების შესახებ
გადმოცემათა შესწავლის თვალისაზრისთ, არამედ შუასაუკუნეების კლასიფიკაციი
არაბული (და შესაძლოა სხვა აღმოსავლური, გრანაქურებით კი სპარსული)
ლიტერატურის ზოგიერთი პოლიტიკის გასაშექმნად. თუნდაც ქრონოლოგიურად
უფრო მოგიანო ლიტერატურული მოვლენის – სუფიური პოეზიის ძატული ენის
ასახსნელად. ამასთანავე, დასკენები არა მხოლოდ არაბული ლიტერატურის
ისტორიის მემკვრებისთვის იქნება საინტერესო, არამედ შესაძლებლად მიგვჩინია
კვლევით მდგბული შედეგების გამოყენება სასწავლო პროცესში.

სადისერტაციო ნაშრომის აარობაციო სადისერტაციო ნაშრომის ნაწილები
მოსხენების სახით წაეთხოები იყო სამეცნიერო სესიებსა და კონფერენციებზე.
წაეთხოებ მოხსენებათა თეზისები დაგეჭიდვითა (კლ. ახლევდიანის დაბადების 75
წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესიის მოხსენებათა თეზისები, 21-22 VI
1999. აგდ. გორგი წერეთლის 95 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესიის
მოხსენებათა თეზისები, 21-23 X 1999). ნაშრომის დებულებები ასახულია
სხვადასხვა სამეცნიერო უურნალებში გამოქვეყნებულ სტატიებში.

სადისერტაციო ნაშრომის სტრუქტურა და შინაარსი. ნაშრომი შედგება 6
თავისა და დასკვნისაგან.

შესაბამისი, რომელიც წარმოადგენს მოკლე ექსკურსს საკითხის დასმისათვის,
იძღვევა ამ თემის კვლევის საჭიროების დასაბუთებას, მსჯელობას მის
მნიშვნელობაზე არაბულ და ზოგადად შუა საუკუნეების ლიტერატურის